

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2019/8 Het belang van het kind in de Dublinprocedure
Kenmerk (digijust) Hoofdtak Relatie met	Asiel <i>WI 2018/19 Leeftijdsoepaling;</i> <i>WI 2018/11 Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM;</i> <i>EASO-rapport 'Practical guide on the best interest of the child in asylum procedures'</i>
Publicatiedatum	25 juni 2019
Geldig vanaf	25 juni 2019
Geldig tot en met	25 juni 2021
Bijlage(n)	-

Aanleiding

Deze werkinstructie biedt handvatten voor hoe het belang van het kind in de Dublinprocedure afgewogen moet worden. Hierbij wordt ingegaan op verschillende situaties en belangen, zoals o.a. neergelegd in artikel 6 van de Dublinverordening. Deze werkinstructie is zowel van belang voor hoornedewerkers van aanmeld- en Dublinge horen als voor medewerkers van de unit Dublin en/of medewerkers die zich bezighouden met (één of meerdere) Dublinwerksoorten.

1. *Wegen van het belang van het kind in de Dublinprocedure*

1.1 Algemeen

Uit paragraaf C2/5 van de Vc en de Verordening (EU) nr. 604/2013 (hierna: Dv) blijkt dat bij de verantwoordelijkheidsvaststelling de IND rekening moet houden met het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Uitgangspunt hierbij is dat het in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling is om herenigd te worden met zijn gezins- of familieleden.

Dit betekent dat de IND medewerker voorafgaand aan de claimlegging het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling, zoals de mogelijkheden van gezinshereniging, het welzijn en de sociale ontwikkeling van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling en beveiligingsoverwegingen mee moet wegen. Deze belangenafweging moet in geval van een voornemen duidelijk weergegeven worden.

Claimprocedures

Bij claim-uit procedures is het van belang dat de IND in het voornemen gemotiveerd uitlegt waarom de IND van mening is dat het in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling is dat hij/zij aan een andere lidstaat wordt overgedragen. Bij het bepalen van het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling zijn, naast de bepalingen van artikel 6 Dv, de volgende punten van belang:

- De aanwezigheid van gezins- of familieleden; (als er familieleden in meerdere lidstaten zijn is het van belang om te bekijken met wie de niet-begeleide minderjarige vreemdeling de sterkste band heeft);

- De band en historie met de aanwezige gezins- en familieleden;
 - Hoe is in het verleden invulling gegeven aan die band?;
 - Is er sprake van een verzorgingstaak (geweest), hoe wordt deze ingevuld? (Als het kind en het gezins- of familielid in Nederland wonen is het van belang of zij bijvoorbeeld op hetzelfde adres verblijven, en wie wat doet in het kader van de verzorging);
 - Zijn er signalen van misbruik of huiselijk geweld bekend? (Als de niet-begeleide minderjarige vreemdeling en de verzorgers in Nederland verblijven kan dit bijv. bij het COA worden nagevraagd);
 - Zijn er contra-indicaties ten aanzien van de relatie? (denk onder meer aan late erkenning van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling.);
- De leeftijd van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling; (Als het gaat om een kind dat al wat ouder is, is het ook van belang te weten hoe de relatie was voordat de gezins- of familieleden naar Nederland kwamen);
- Als de niet-begeleide minderjarige vreemdeling eerder in een andere lidstaat heeft verbleven dan kunnen de ervaringen van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling in de andere lidstaat en de duur van het verblijf in die lidstaat mee worden gewogen.

Ook bij de beoordeling van claim-in procedures is het van belang dat de IND aandacht besteedt aan de belangen van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Er is dan veelal minder informatie voorhanden. Het kan dan noodzakelijk zijn om de verzoekende lidstaat om aanvullende informatie te vragen om tot een gedegen beoordeling van het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling te kunnen komen.

Als sprake is van een gezins-of familielid, kan de IND (zowel bij een claim-in situatie als een claim-uit situatie) vragen om met documenten te onderbouwen dat daadwerkelijk sprake is van een gezins- of familielid. Hierbij kan bijvoorbeeld bij twijfels omtrent ouderschap/voogdij worden gedacht aan een geboorteakte, een adoptieakte of (rechterlijke) documentatie omtrent de voogdij. In geval van het ontbreken van originele documenten waarmee de gezins- of familieband onderbouwd kan worden, kunnen substantiële indicatieve documenten/ bewijzen worden meegewogen. Hierbij valt o.a. te denken aan een registratie-/ inschrijvingsbewijs bij een ngo (UNHCR-documenten e.d.), documenten uit derde landen, foto's, bewijs van contact (whatsapp-berichten/ e-mails) en consistente verklaringen, zoals afgelegd tijdens het gehoor. Let wel, dat het moet gaan om een combinatie van indicatieve bewijzen. Zo is het overleggen van slechts één foto onvoldoende.

Wanneer zowel het minderjarige kind als het gezins- of familielid in Nederland is, weegt de IND (in claim-uit situaties) het oordeel van NIDOS over het bestaan van het gezins- of familieband ook mee. In situaties waarbij sprake is van een afstammingsrelatie en de hiervoor genoemde middelen niet leiden tot het kunnen vaststellen van de gezins- of familieband door de IND, kan de IND ook een DNA-onderzoek opstarten. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met de termijnen in de Dublinverordening. Als een DNA-onderzoek niet kan plaatsvinden omdat er geen afstammingsrelatie is en er geen andere middelen beschikbaar zijn om de gezins- of familieband vast te stellen, stelt de IND de gezins- of familieband vast met behulp van identificerende vragen.

Om een goede afweging te kunnen maken omtrent het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling moet de IND in de gehoren in ieder geval aandacht besteden aan de bovengenoemde punten, evenals aan de documentatie omtrent ouderschap.

Kind ingereisd met ouders

In geval van een minderjarige vreemdeling die vergezeld wordt door diens ouder(s), is het in principe altijd in het belang van de minderjarige vreemdeling om bij diens ouder(s) te blijven (artikel 20 derde lid Dv), en hoeft hier verder geen bijzondere aandacht aan te worden

besteed¹. Bij een gemotiveerd beroep op schending van het belang van de minderjarige vreemdeling moet hier wel op worden ingegaan, en waar nodig weerlegd. In specifieke gevallen kan het nodig zijn (denk aan medische zaken), om extra waarborgen in de verantwoordelijke lidstaat te vragen, denk hierbij onder meer aan het Tarakhel arrest. Dit is echter niet anders dan bij volwassen vreemdelingen en is dan ook geen wijziging in het huidige uitvoeringsbeleid.

Belang van de Staat

De IND moet het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling afwegen ten opzichte van het belang van de Staat. Zie hiervoor ook *Werkinstructie 2018/11 Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM*.

Punten die de IND meeweegt bij het beoordelen van het belang van de Staat zijn:

- de openbare orde en nationale veiligheid;
- het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten;
- de bescherming van de gezondheid of van de goede zeden;
- de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen; en
- het economisch welzijn van het land.

In het kader van de Dublinprocedure weegt de IND daarbij ook de volgende belangen mee:

- De Dublinprocedure komt voort uit een Europese afspraak. Het is in het belang van de Staat dat deze Europese afspraken worden nagekomen. Met andere woorden, een werkend Dublinsysteem, en daarmee het tegengaan van meerdere aanvragen in verschillende lidstaten, is van bijzonder belang.
- Daarnaast is het ook van belang dat deze Europese afspraken waarborgen omvatten ten aanzien van het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling, en derhalve dient dit ook meegewogen te worden. In dit kader kan niet onopgemerkt blijven dat de waarborgen reeds zijn neergelegd in de verantwoordelijkheidsbepaling van artikel 8 Dublinverordening. Tevens zijn de waarborgen neergelegd in de Uitvoeringsregels, zoals opgenomen in de Verordening (EG) nr. 1560/2003, hetgeen een nadere invulling bevat voor de Dublinverordening.

Uit de motivering van de beslissing van de IND moet blijken dat alle gestelde omstandigheden bij de belangenafweging betrokken zijn en hoe de weging is geweest.

Hieronder worden verschillende situaties toegelicht waarin het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling een rol speelt.

1.1 Derdelander is ouder van een kind met de Nederlandse nationaliteit

Het arrest Chavez-Vilchez gaat over de problematiek dat een besluit van de overheid tot gevolg heeft dat het Nederlandse kind – doordat de derdelander verzorgende ouder het grondgebied van de EU moet verlaten – niet in staat is om zijn rechten als burger van de Unie uit te oefenen. Hoewel hiervan geen sprake is in de Dublinprocedure, nu een overdracht in het kader van de Dublinverordening slechts leidt tot een overdracht van de ouder aan een andere lidstaat en niet tot een (gedwongen) vertrek uit het grondgebied van de EU, kan het arrest toch invloed hebben. Immers, bij de toepassing van de Dublinverordening moet het 'hogere' belang van het kind voorop staan (considerans 13 en artikel 6, eerste lid, Dv) en in het arrest Chavez-Vilchez is dat 'hogere belang' ingevuld als omgang met de derdelander verzorgende ouder, dat zwaarder weegt dan het belang van de Staat.

In de situatie dat een derdelander verzorgende ouder is van een Nederlands kind, valt de individuele belangenafweging al snel in het voordeel van de derdelander ouder en het

¹ Zie ook het arrest M.A. (23-01-2019; C-661/17) waarin het EHvJ oordeelt dat "Artikel 20, lid 3, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat deze bepaling, behoudens bewijs van het tegendeel, het vermoeden creëert dat het in het belang van het kind is om bij de behandeling van zijn situatie tot uitgangspunt te nemen dat deze onlosmakelijk verbonden is met die van zijn ouders."

Nederlandse kind uit. Bij contra-indicaties - zoals fraudesignalen, schijnerkenningen en late erkenningen - kan de IND beargumenteren dat artikel 17 Dv niet wordt toegepast nu het niet in het belang van het kind is om de ouder op te nemen in de nationale procedure. Ook in geval van openbare ordeaspecten kan de IND afzien van het toepassen van artikel 17 Dv. In zaken waarin er sprake is van een (tijdelijke) reguliere verblijfsvergunning in een andere EU-lidstaat is het arrest niet van toepassing.

1.3 Artikel 8 Dv verzoeken

Bij vaststelling wat in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling is, houdt de IND rekening met de in artikel 6, derde lid, Dv genoemde factoren, te weten:

- de mogelijkheden tot gezinshereniging;
- het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige;
- de veiligheid en beveiligingsoverwegingen; en
- het standpunt van de minderjarige zelf.

In de Vc, C2/5, is eveneens bepaald dat:

De IND behandelt het verzoek om internationale bescherming indien een andere lidstaat hierom verzoekt en voldaan wordt aan de genoemde voorwaarden van artikel 8, tweede lid, Verordening (EU) nr. 604/2013. De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) voert het individueel onderzoek uit waarin wordt vastgesteld dat het gezins- of familielid voor de minderjarige vreemdeling kan zorgen, waarbij ook wordt bezien of dit in het belang van de minderjarige vreemdeling is.

Geen individueel onderzoek bij claim-uit verzoeken

Bij claim-uit verzoeken in het kader van artikel 8, tweede lid, Dv stelt de IND **geen** individueel onderzoek in. Het is namelijk de verantwoordelijkheid van de aangezochte lidstaat om dit onderzoek in te stellen. Als de IND een akkoord van deze lidstaat ontvangt, gaat de IND er vanuit dat de aangezochte lidstaat een soortgelijk onderzoek heeft verricht naar het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

Niet standaard een individueel onderzoek bij claim-in verzoeken o.g.v. artikel 8, eerste lid, Dv

In het kader van een claim-in verzoek o.g.v. artikel 8, eerste lid, Dv hoeft de IND **geen** individueel onderzoek naar het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling bij de RvdK op te starten. In het eerste lid van artikel 8 Dv gaat het om gezinsleden en het uitgangspunt is dat het te allen tijde in het belang van de minderjarige vreemdeling is om bij het gezinslid (inclusief broers en zussen) te blijven. Dit wordt eveneens onderschreven door artikel 20, derde lid, Dv. Als er in individuele gevallen contra-indicaties zijn, zoals misbruik indicaties, kan de IND van deze lijn afwijken. Dit betekent dat de IND in die gevallen alsnog een individueel onderzoek opgestart kan worden bij de RvdK.

Altijd een individueel onderzoek bij claim-in verzoeken o.g.v. artikel 8, tweede lid, Dv

In het kader van een claim-in verzoek o.g.v. artikel 8, tweede lid, Dv moet de IND **altijd** een individueel onderzoek naar het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling opstarten bij de RvdK. De IND-medewerker die het claim-in verzoek beoordeelt, moet in dat geval eerst de familieband vaststellen. Nadat de familieband is vastgesteld, kan de desbetreffende medewerker het onderzoek bij de RvdK opstarten aan de hand van een ondertekende toestemmingsverklaring van het familielid (met wie de niet-begeleide minderjarige vreemdeling herenigd wenst te worden).

De RvdK zal vervolgens in alle opgestarte onderzoekszaken, waarbij de niet-begeleide minderjarige vreemdeling ten tijde van het opstarten van het onderzoek nog geen 18 jaar oud was, het onderzoek uitvoeren en het resultaat hiervan terugkoppelen aan de IND medewerker die het onderzoek heeft opgestart. Gedurende het onderzoek kan de RvdK, om een gedegen beoordeling te kunnen maken, tevens contact opnemen met de niet-begeleide

minderjarige vreemdeling en diens voogd die op dat moment in de verzoekende lidstaat verblijven.

In het geval dat de niet-begeleide minderjarige vreemdeling kort na ontvangst van het claimverzoek 18 jaar wordt, is het belangrijk dat de IND-medewerker die het claimverzoek beoordeelt, zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de familieband, het onderzoek opstart bij de RvdK. In ieder geval nog voordat de niet-begeleide minderjarige vreemdeling 18 jaar wordt. Alleen dan kan de RvdK dit onderzoek nog in behandeling nemen en afronden (ook in het geval de vreemdeling gedurende het onderzoek 18 jaar wordt).

Als de IND een claimverzoek ontvangt met betrekking tot een niet-begeleide minderjarige vreemdeling die gedurende de beoordeling van het claimverzoek in Nederland (nog voordat het onderzoek bij de RvdK is opgestart) 18 jaar wordt, maar toch herenigd wil worden met zijn/haar familielid in Nederland, start de claim-in medewerker geen individueel onderzoek op bij de RvdK. Als de familieband is vastgesteld, geeft de IND een akkoord. In het afgegeven akkoord geeft de IND aan dat er geen individueel onderzoek is uitgevoerd, omdat betrokkene inmiddels meerderjarig is. Dit neemt echter niet weg dat de andere lidstaat het claimverzoek o.g.v. artikel 8, tweede lid, Dv tijdig heeft ingediend en dat het in het belang van de jongvolwassen vreemdeling kan zijn om in de buurt van een familielid te verblijven. Het is dan aan de verzoekende lidstaat én de betrokken vreemdeling om te bepalen of hij/zij alsnog overgedragen wil worden.

1.4 Gehuwde minderjarige

In Nederland geldt dat een huwelijk pas erkend kan worden wanneer beide partners meerderjarig zijn. In het kader van de Dublinprocedure wordt de minderjarige vreemdeling die aangeeft gehuwd te zijn, beschouwd als ongehuwd en niet-begeleid. De (niet erkende) 'echtgenoot' die ook in Nederland is, wordt in dit geval niet beschouwd als gezinslid in de zin van de Dublinverordening. Als sprake is van een gehuwde minderjarige vreemdeling maakt de IND in het kader van de Dublinprocedure een belangenafweging voor wat in het belang van de (niet-begeleide) minderjarige vreemdeling is.

Het uitgangspunt is dat de niet- begeleide minderjarige vreemdeling niet geclaimd wordt, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden, of dat NIDOS stelt dat het in het belang van de minderjarige vreemdeling is om bij diens meerderjarige partner te verblijven.

In de volgende vier situaties zijn er extra of andere punten van belang.

1. Partner heeft reeds een status in Nederland en minderjarige reist vervolgens Nederland in en heeft een Eurodac- of EU-Vistrefeer in een andere lidstaat²;

De IND bekijkt of er wellicht familie- of gezinsleden van de (niet-begeleide) minderjarige in Nederland danwel in een andere lidstaat zijn die rechtmatig verblijf hebben op grond van een ingediende aanvraag voor een verblijfsvergunning of op grond van een verleende verblijfsvergunning. Hierbij moet echter wel rekening worden gehouden met de rol die de ouders hebben gespeeld bij de totstandkoming van het huwelijk (zeker als het niet in het belang van de minderjarige wordt geacht om bij de meerderjarige partner te verblijven). De IND zal het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling verder op de in deze werkinstructie geschreven werkwijze toetsen. Als er geen gezins- of familieleden in een andere lidstaat zijn, claimt de IND de vreemdeling niet.

² Óf er zijn andere (indicatieve) bewijzen (anders dan een Eurodac- of EU-Vistrefeer) die een claim mogelijk maken.

2. *De minderjarige vreemdeling reist samen met de meerderjarige partner naar Nederland en de meerderjarige partner heeft, of beiden hebben een Eurodac- of EU-Vistrefeer in een andere lidstaat³;*

In dit geval zijn er verschillende opties mogelijk voor de IND.

- a) De IND claimt beide personen wanneer NIDOS aangeeft dat het niet in het belang is van de minderjarige om gescheiden te worden van diens meerderjarige partner. De meerderjarige kan dan op het betreffende artikel worden geclaimd en voor de minderjarige kan een verzoek op grond van artikel 17 Dv worden verzonden.⁴ Voor deze optie zal in veel gevallen ook gekozen worden indien in de aangezochte lidstaat gezinsleden (claimen op grond van artikel 8, eerste lid, Dv) of familieleden (claimen op grond van artikel 8, tweede lid, Dv) verblijven. In dat geval beoordeelt de IND de zaak alsof het een 'normale' AMV betreft (dus zonder partner), waarbij de IND wel de rol die ouders hebben gespeeld bij de totstandkoming van het huwelijk meeneemt. De "instemming" van NIDOS is in dat geval niet nodig.

Als de IND van NIDOS geen informatie heeft verkregen over de relatie en/ of als NIDOS adviseert om de minderjarige partner niet te scheiden van diens meerderjarige partner dan vraagt de IND advies of een toelichting aan NIDOS. Dit gebeurt via een brief waarin gevraagd wordt of er signalen van dwang en misbruik zijn en of NIDOS van mening is dat de partners bij elkaar moeten blijven.

- b) De minderjarige niet claimen en de meerderjarige partner wel claimen indien er aanwijzingen zijn dat dit in het belang van de minderjarige is (te denken valt bijvoorbeeld aan uithuwelijking, huiselijk geweld enz.);
- c) De minderjarige niet claimen en de aanvraag van de meerderjarige partner op grond van artikel 17 Dv in Nederland in behandeling nemen. Let wel, hier dient sprake te zijn van bijzondere omstandigheden. Te denken valt aan zwangerschap in combinatie met familieleden van de minderjarige met een status in Nederland. Tevens geldt ook hier dat NIDOS moet aangeven of het in het belang van de minderjarige vreemdeling is dat de "gehuwden" bij elkaar blijven.

3. *Eén van de partners heeft een status in een andere lidstaat;*

- o Wanneer de minderjarige een status heeft in de andere lidstaat kan de IND voor de meerderjarige partner die in Nederland is een claim-uit verzoek schrijven op basis van artikel 17, tweede lid, Dv. Het is dan aan de andere lidstaat om te bepalen of het in het belang van de minderjarige vreemdeling is om herenigd te worden met diens partner. Belangrijk is wel dat beide partners schriftelijk toestemming geven om herenigd te worden.
- o Wanneer de meerderjarige partner een status heeft in een andere lidstaat is het uitgangspunt dat de minderjarige niet geclaimd wordt bij die lidstaat, tenzij NIDOS aangeeft dat het in het belang van de minderjarige is om zich bij de partner in de andere lidstaat te voegen. Ook in dit geval legt de IND de claim op grond van artikel 17, tweede lid, Dv.

³ Óf er zijn andere (indicatieve) bewijzen (anders dan een Eurodac- of EU-Vistrefeer) die een claim mogelijk maken.

⁴ Indien voor optie a is gekozen, op basis van advies van NIDOS en zonder aanwezige gezins- en/of familieleden, en de lidstaat wijst de claim van enkel de minderjarige vreemdeling af, ligt het in de lijn der verwachtingen om beide op te nemen in de nationale procedure. Immers, er is eerder besloten dat het in het belang van de minderjarige was om bij diens partner te blijven, wanneer dit niet mogelijk is in de andere lidstaat, zal Nederland het aangewezen land hiervoor zijn.

4. Er zijn kinderen geboren uit het huwelijk

Wanneer uit het (in Nederland niet-erkend) huwelijk reeds kinderen geboren zijn, geldt dat er meerdere minderjarigen zijn bij wie belangen spelen en die de IND moet meewegen. te worden. Als beide partners in Nederland zijn, dan zal de belangenafweging vaak in het voordeel van de minderjarige vreemdeling(en) uitvallen. De IND zal beide partners in dat geval niet claimen⁵. Behoudens contra-indicaties kan de IND de zaak van de meerderjarige partner op grond van artikel 17 Dv in Nederland in behandeling nemen. Dit kan zonder dat er een advies van NIDOS ligt. Het is belangrijk te realiseren dat de IND hiermee niet aangeeft het huwelijk te erkennen. NIDOS bepaalt in deze gevallen of de minderjarige partner en diens kinderen bij de meerderjarige partner kunnen verblijven.

1.5 Kinderbeschermingsmaatregel

Uitgangspunt is dat kinderen die kunnen worden overgedragen op grond van de Dublinverordening niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning wegens een kinderbeschermingsmaatregel. Hierbij is van belang dat op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel er vanuit mag worden gegaan dat de lidstaten hun internationale verplichtingen nakomen (zie nummers 3 en 39 van de preambule van de Dv).

De Dublinlidstaten zijn, evenals Nederland, partij bij Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996. Dit betekent dat de minderjarige kan worden overgedragen aan een andere lidstaat. Nederland mag er vanuit gaan dat de andere lidstaat zijn verplichtingen nakomt en ervoor zorgt dat de minderjarige vreemdeling de zorg krijgt die het nodig heeft gelet op zijn/haar kwetsbare positie.

Wel dient te worden opgemerkt dat een kinderbeschermingsmaatregel vaak pas in een laat stadium, na de beschikking, bekend is. Belangrijk is dat de IND in een zo vroeg mogelijk stadium schakelt met de DT&V en de verantwoordelijke lidstaat over de omstandigheid dat de minderjarige vreemdeling (mogelijk) onder toezicht gesteld zal worden. Derhalve is het van belang om in een zo vroeg mogelijk stadium te schakelen met de unit Dublin, zodat zij een zorgvuldige overdracht kunnen regelen waarbij indien nodig afspraken kunnen worden gemaakt met de Jeugdbeschermingsautoriteiten in die betreffende lidstaat. Als Nederland geen zorgvuldige overdracht met de verantwoordelijke lidstaat kan regelen, zal Nederland de verantwoordelijkheid voor de asielaanvraag naar zich toetrekken.

2. Hoe om te gaan met rapporten van 'deskundigen'.

2.1 Algemeen

In Dublinprocedures worden met enige regelmaat rapporten ingebracht van NIDOS of andere deskundigen of belangenorganisaties, die aangeven dat het in het belang van het kind is om – al dan niet bij een gezins- of familielid - in Nederland te blijven. Deze rapporten gaan vaak in op de ontwikkeling van de minderjarige vreemdeling.

De IND neemt een dergelijk rapport alleen mee in de belangenafweging in een procedure van een niet-begeleide minderjarige vreemdeling als het rapport daadwerkelijk over de niet-begeleide minderjarige vreemdeling zelf gaat. Het moet dus geen algemeen rapport over het belang van het kind zijn. NIDOS en andere deskundigen kunnen iets aangeven over de ontwikkeling van het kind, maar de IND is deskundig als het gaat om het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat.

Wanneer het een individueel rapport van bijv. NIDOS of een andere deskundige betreft, gaat de IND in op de inhoud van het rapport en neemt het mee in de belangenafweging. Wat van belang is, is dat de deskundige aangeeft of de minderjarige vreemdeling echt **gebonden** is aan Nederland of dat er enkel een voorkeur is voor Nederland en welke omstandigheden

⁵ Hier wordt enkel de situatie bedoeld dat 1 van de partners een Dublinindicatie heeft, terwijl de rest van het gezin (incl. minderjarige kinderen) zich, zonder Dublinindicaties, in Nederland bevinden.

aanleiding geven voor deze conclusie. De enkele voorkeur voor Nederland is niet voldoende om te besluiten dat Nederland het meest aangewezen land is. Er moet sprake zijn van een binding aan Nederland en van een zwaar emotioneel leed bij vertrek uit Nederland, hetgeen ook uit documenten moet blijken. Voor de toets of een kind gebonden is aan Nederland kan aansluiting worden gezocht bij de artikel 8 EVRM-toets (zie ook Werkinstructie 2018/11).

Van deskundigen mag verwacht worden dat zij hun stellingen onderbouwen. De enkele stelling dat in Nederland de kans op gezinshereniging hoger is, of dat niet bekend is wie de voogd zal worden in lidstaat X, is onvoldoende voor de IND om te concluderen dat Nederland het meest aangewezen land is om de asielaanvraag te behandelen. Dit geldt eveneens voor stellingen als, "vertrek uit Nederland zou een bedreiging zijn voor de ontwikkeling van de minderjarige, gezien zijn emotionele kwetsbaarheid". Deze stellingen zijn onvoldoende onderbouwd en op zichzelf onvoldoende om een sterke binding met Nederland aan te nemen. Wanneer enkel wordt gesteld dat Nederland het meest aangewezen land is omdat gezinshereniging beter/makkelijker geregeld is, kan de IND aangeven dat dit enkele gegeven onvoldoende is om te concluderen dat Nederland het meest aangewezen land is. Immers, er zijn meerdere factoren (zoals neergelegd in artikel 6 Dv) die meespelen en het kan niet zo zijn dat enkel het nareisbeleid bepalend is, nu er een belangenafweging dient plaats te vinden.

Het uitgangspunt is dat de IND het advies van de deskundige volgt als er sprake is van een goed onderbouwd en op de persoon toegespitst rapport over het belang van de minderjarige vreemdeling. Dit geldt alleen, voor zover de opsteller van het advies ook daadwerkelijk gezien/erkend wordt als deskundige op dit gebied.

In het geval sprake is van een meerderjarige broer/zus die meegereisd is met het minderjarige kind, mag van de deskundigen verwacht worden dat zij onderbouwen waarom het van belang is dat de minderjarige, en eventueel diens gezins- of familieleden, hier moeten blijven. De enkele stelling dat het in Nederland beter is, of dat zij nu eenmaal al in Nederland zijn doet hier niets aan af.

2.2 Casussituaties belangenafweging

De IND gaat verschillend om met situaties waar sprake is van een gezinslid, broer of zus en situaties waar sprake is van een familielid. Ook zit er een verschil in situaties dat het meerderjarige gezins- of familielid een status in Nederland heeft of nog in procedure zit en de situatie dat het gezins- of familielid in de Dublin procedure zit. Hieronder worden de verschillende opties met betrekking tot hoe de belangenafweging in relatie tot het deskundigenadvies gedaan kan worden, uitgewerkt.

2.2.1 Meerderjarig gezinslid⁶ of een broer of zus (al dan niet met status of in procedure) in andere lidstaat

Het uitgangspunt is dat het in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling is om herenigd te worden met zijn/haar gezinslid, inclusief broer en zus. Het enkele gegeven dat er sprake is van een gezinsband is voor de IND voldoende om aan te nemen dat er sprake is van een afhankelijkheidsrelatie. Vorenstaande betekent dan ook dat de IND in de belangenafweging snel zal concluderen dat de minderjarige herenigd moet worden met het meerderjarige gezinslid in de lidstaat waar de meerderjarige verblijft. Het is immers goed voor het welzijn, de sociale ontwikkeling en de veiligheid van een kind om bij diens gezinsleden/of gezinslid of een broer of zus te verblijven. De enkele opmerking dat in Nederland de mogelijkheden voor gezinshereniging ruimer zijn en/of de procedure sneller verloopt dan bij bepaalde lidstaten, betekent niet dat Nederland het meest aangewezen land is om de asielaanvraag van de minderjarige vreemdeling in behandeling te nemen.

⁶ Artikel 2 lid g Dv.

Niet in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling

Om tot het oordeel te komen dat hereniging niet in het belang van de niet begeleide-minderjarige vreemdeling is, moet sprake zijn van bijzondere individuele omstandigheden. Onderstaande omstandigheden zijn voor de IND op zichzelf niet voldoende om te oordelen dat het in het belang van de minderjarige vreemdeling is om alleen in Nederland te blijven:

1. Zij hebben weinig tot geen contact (gehad);
2. De niet-begeleide minderjarige wenst niet herenigd te worden met diens meerderjarige gezinslid of een broer of zus;
3. Het meerderjarige gezinslid of een broer of zus heeft een eigen gezin en wil (bijv. wegens economische redenen) niet voor de niet-begeleide minderjarige vreemdeling zorgen; of
4. De niet-begeleide minderjarige vreemdeling kan niet bij het gezinslid of een broer of zus wonen.

Deze omstandigheden moeten altijd gemotiveerd en toegelicht worden in het deskundigenrapport. Dan pas kan de IND een gedegen belangenafweging maken. Als de omstandigheden niet gemotiveerd zijn, kan het advies van de deskundige door de IND gemotiveerd terzijde worden gelegd.

Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen kan de IND tot de conclusie komen dat het niet in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling zou zijn om bij zijn meerderjarige gezinslid of een broer of zus te verblijven. Hierbij kan gedacht worden aan:

1. (Onderbouwde) misbruik situaties; of
2. dat het gezinslid of een broer of zus om medische (psychische) redenen niet in staat wordt geacht enige verzorgingstaken op zich te nemen ten aanzien van de niet-begeleide minderjarige gezinslid, dan wel hem/haar bij te staan.

Als de asielaanvraag van het meerderjarige gezinslid of een broer of zus in de andere lidstaat reeds is afgewezen, kan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling niet worden geclaimd. Immers, er is dan geen sprake van rechtmatig verblijf van het meerderjarige gezinslid of een broer of zus in die andere lidstaat.

2.2.2 Meerderjarig gezinslid of een broer of zus in de Dublinprocedure in Nederland

In een advies kan de deskundige aangeven dat een kind niet gescheiden dient te worden van een meerderjarige gezinslid of een broer of zus. De deskundige kan echter geen uitspraak doen wat de meest aangewezen lidstaat is om de niet-begeleide minderjarige vreemdeling in de procedure op te nemen. Het uitgangspunt is dat gezinnen bij elkaar dienen te blijven. Wanneer een meerderjarige gezinslid, inclusief broer of zus, in de Dublinprocedure zit, claimt de IND de niet-begeleide minderjarige vreemdeling op grond van artikel 8, eerste lid Dv eveneens bij deze lidstaat.

De situatie kan anders worden wanneer er zowel een gezinslid in Nederland (al dan niet in de asielpcedure) als een gezinslid of een broer of zus in een andere lidstaat verblijft, zie hiervoor de volgende paragrafen.

2.2.3 Meerderjarig gezinslid of een broer of zus waarvan de asielaanvraag in Nederland is afgewezen

Wanneer het negatieve besluit van de IND op de asielaanvraag van het meerderjarig gezinslid nog niet onherroepelijk is, is er nog sprake van "wettig ophouden" in Nederland⁷. De IND moet dan een oordeel geven of het in het belang van de niet-begeleide minderjarige is om bij diens gezinslid te verblijven. Hierbij moet stilgestaan worden bij het gegeven dat de asielaanvraag is afgewezen en er al sprake is van een vertrekprocedure. Als het deskundigenrapport hier niets over zegt, zal de belangenafweging in veel gevallen ertoe leiden dat het niet in het belang van het kind wordt geacht om de zaak in Nederland in behandeling te nemen. Als het deskundigenrapport hier wel op ingaat, neemt de IND dit mee in de belangenafweging. Het kan zo zijn dat het gezinslid, en dan vermoedelijk ook het

⁷ Dit is tevens afhankelijk van of er sprake is van schorsende werking of niet.

minderjarige kind, in de vertrekprocedure zit danwel daar terecht. Als de afwijzing onherroepelijk is geworden, is er geen sprake meer van wettig ophouden en kan de claim-in om die reden worden afgewezen.

2.2.4 *Meerderjarig gezinslid of een broer of zus in de asielprocedure of met een status in Nederland en met een gezinslid of een broer of zus met een status in een andere lidstaat*

Als er een gezinslid of een broer of zus in Nederland is, wordt het in principe in het belang van het kind geacht om in Nederland bij dit gezinslid of broer of zus te blijven, tenzij er contra-indicaties bestaan.⁸ Als er zich een gezinslid of een broer of zus in Nederland bevindt en een gezinslid of een broer of zus in een andere lidstaat, dan moet in het deskundigenrapport gemotiveerd en onderbouwd aangegeven worden waarom het gezinslid of een broer of zus in Nederland, dan wel in de andere lidstaat, de meest aangewezen persoon is om de zorg van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling op zich te nemen. In dit kader moet ook worden meegewogen of de gezinsleden of een broer of zus in Nederland of de andere lidstaat rechtmatig verblijf hebben en/of in Nederland of de andere lidstaat in de meerderheid zijn. In geval het een ouder betreft die in Nederland een status heeft en zich daarnaast een broer of zus bevinden in een andere lidstaat, zal de ouder de meest aangewezen persoon zijn, behoudens contra-indicaties.

2.2.5 *Meerderjarig familielid⁹ in de Dublinprocedure in Nederland*

De deskundige kan in een advies aangeven dat een kind niet gescheiden mag worden van een meerderjarig familielid. Als NIDOS of een andere deskundige stelt dat de niet-begeleide minderjarige vreemdeling niet gescheiden mag worden van diens familielid, is het een logisch gevolg dat de IND de lidstaat die verantwoordelijk is voor het familielid verzoekt om ook de verantwoordelijkheid voor de niet-begeleide minderjarige op zich te nemen op grond van artikel 8, tweede lid, Dv. Als er bepaalde redenen zijn waarom de deskundigen van mening zijn dat een overdracht aan een andere lidstaat niet wenselijk is, moeten zij deze stelling nader onderbouwen. Als de deskundigen bijvoorbeeld aangeven dat het wegens de medische/psychische situatie in het belang van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling is dat beiden in Nederland in de procedure worden opgenomen, moeten zij dit bij de IND met medische documenten onderbouwen. Tevens moeten ze onderbouwen waarom de medische behandeling niet kan plaatsvinden in een andere lidstaat of waarom Nederland het meest aangewezen land is om de vreemdeling te behandelen.

2.2.6 *Meerderjarig familielid in de asielprocedure of met een status in Nederland en een familielid in de asielprocedure of met een status in een andere lidstaat*

Als er een familielid in Nederland en een familielid in een andere lidstaat is, moet in het deskundigenrapport gemotiveerd en onderbouwd worden waarom het familielid in Nederland dan wel in de andere lidstaat de meest aangewezen persoon is om de zorg van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling op zich te nemen. Dit is zeker van belang wanneer de familieleden in de andere lidstaat al rechtmatig verblijf hebben, of wanneer er zich in de andere lidstaat meerdere familieleden bevinden.

2.2.7 *Meerderjarig familielid in de asielprocedure of met een status in Nederland en een gezinslid met een status in een andere lidstaat (of andersom)*

Het uitgangspunt is dat het meer in het belang van de minderjarige vreemdeling is om bij diens *gezinslid* te verblijven dan om bij diens *familielid* te verblijven. Dit betekent dat wanneer het gezinslid in een andere lidstaat is, deze lidstaat verzocht wordt om de verantwoordelijkheid voor de niet-begeleide minderjarige op zich te nemen. Wanneer het gezinslid in Nederland verblijft, verzendt de IND in beginsel geen claim aan de lidstaat waar het familielid zich bevindt.

⁸ In geval de IND het niet in het belang van het kind acht, kan het kind alleen worden geclaimd. Dit kan alleen indien er gezins- of familieleden verblijven in een andere lidstaat.

⁹ Artikel 2 lid h Dv.

2.2.8 Leeftijdsbepaling

Het is mogelijk dat NIDOS in het rapport ingaat op de leeftijdsbepaling. De IND beschouwt NIDOS echter niet als deskundige op het gebied van leeftijdsbepaling. De IND beschouwt de leeftijd die in de andere lidstaat is geregistreerd als leidend wanneer de uitkomst van de leeftijdsschouw is dat er twijfel over de opgegeven leeftijd bestaat en er uit het onderzoek in een andere lidstaat blijkt dat de vreemdeling in de andere lidstaat geregistreerd staat als meerderjarige (zie ook jurisprudentie van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 januari 2017 (201604688/1/V3 en 20 maart 2017 (201608167/1/V3)). Zie hieromtrent ook WI 2018/19 leeftijdsbepaling.